

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. január 26.

21. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház), I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A rendőrség ujjaszervezése.

Néhány hónappal ezelőtt, mikor a fővárosi sajtóban föltártuk a fiumei botrányos közbiztonsági állapotokat, a rappresentanza állás foglalt ellentünk s kimondotta rólunk, hogy rágalmozók vagyunk. S a helybeli olasz lapok másnap megtoldták ezt a fölösleges címet. Mindenféle kifejezésekkel illettek. A rappresentanza határozata folytán a városi hatóságnak egy kommunikét kellett volna felküldeni Budapestre. Igen ám, de a polgármester nem volt Fiumében. Fogja hát magát valaki és aláírta a sürgönyt a podesta nevében. A fővárosi sajtó azonban nem ült föl a hamis kijelentéseknek. A fiumei magyar újságíróknak adott igazat.

S ma már igazat adnak nekünk a helyi olasz néplapok, a magunk igazát teszi a magáévá az egész incita rappresentanza. Szébb elégtétel valóban nem juthatott volna nekünk osztályrészsül.

Azt amit mi hirdettünk, hirdeti ma egész Fiume s így az egész rappresentanza. Hogy Fiumében botrányosak a közbiztonsági állapotok. Hogy a fiumei rendőrség nem tudja fenntartani a rendet és ha valami rendkívüli eset fordul elő, a fejt vesztí. Ha kitor az általános sztrájk, puskákkal fegyverezik fel az autonómrendőröket. De utóbb kiderül, hogy a golyó éppen egy milliméterrel nagyobb, mint a puskakalibere. Ha tüntetés alkalmával nyolcvan vagy száz golyó dördül el, egy lövöldözöt sem tud fölön csipni. Az is köztudomású, hogy Fiume a notorius gizemberek, a börtönbe való alakok Eldorádója. Itt még Kecskeméti is nyugodtan éldegélhetne. A rendőrségnek nem jutna az eszébe, hogy elesipje. Nem folytatjuk ezt a jellemzést. A fiumei rendőrség mulasztásairól egész könyvet lehetne írni.

A hiba nemcsak magában a rendőrségben, hanem a szervezetében rejlik. Ha jó rendőrséget akar a város, akkor legalább is háromszor akkora összeget kellene áldoznia, mint eddig. Azután szaporítani kell a legénységet, emelni a fizetését, mert ma a legfőbb hiba a legénységben keresendő, amely azért a hitvány bérért nem teszi kockára az életét. Fiumében csak akkor megy valaki rendőrnök, ha már sehol sem tud boldogulni. Ez a letört és pályátvesztett embereknek a mentevára. Aki nem tudta letenni a szigorlatát, az rendőrtisztviselő lesz, aki már a napszámosi munkára sem jó, beáll autonómrendőrnek.

Ezekről a dolgokról már többször írtunk. S mindenkor támadásban volt részünk az őszinteségünkért. Ma már nyugodtabbak az autonóm kedélyek s kezdik belátni, hogy nekünk igazunk volt. S elsőnek a fiumei depu-

tató sürgette a rendőrség reorganizálását. Az ő indítványára küldte ki a rappresentanza az autonómrendőrség reform-bizottságot, amely hivatva volna kész javaslattal járulni a rappresentanza elé.

Csak hogy eddig semmi nyomát nem látjuk a bizottság munkájának s így megtudjuk érteni egy helyi ellenzékbe ment olasz újság türelmetlenségét és Foretich rappresentantenak ez ügyben betejesztett interpellációját. Az olasz újság tegnapi számában erőlesen követeli a rendőrség reformálását. A városatyja elismeri interpellációjában, hogy a rendőrségen tarthatatlanok az állapotok s nem szabad késni a radikális orvoslással.

Csak egy kis baj van. Az autonóm uraknak nem kell az államrendőrség. Jó autonómrendőrségre pedig nem fut a város jövedelméből. Az idei költségvetésben már minden garasnak megvan a maga helye, szóval az autonómrendőrség reformjáról az urnak 1908-ik esztendejében nem lehet szó. Akár elvégzi a dolgát a kiküldött bizottság, akár nem. Jó rendőrséghez pénz is kell, ami pedig nincsen. Így hát az idén marad még minden a régi-ben.

Elvégre azonban ez is eredmény. Az autonómpárton végre fölismerték, hogy a rendőrséggel tenni kell valamit. Tempora mutantur... Az autonómpárt is vedlik meg változik.

(f. o.)

— Horvát dolgok. A bán és környezete vérmes reményekkel tekint a bekövetkező választások elé. A dolgok mai állását tekintve, pedig bizonyosan számíthat arra, hogy a rezolucionisták többségben fognak kerülni a választásokból. Erre az eshetőségre is gondolt azonban a bán és kormánya, mert Horvátországban úgy tudják, hogy igyekezni fognak megnyerni a rezolucionista párt azon elemeit, melyek a Magyarországgal való kiegyezés és és unió alapján állanak. Az „Agrarier Tagblatt” szerint a bán és a radikális szerbek között **megegyezés jött létre.** A bán nevében Hiedeghény főispán tárgyalt Ujvidéken a radikális szerbekkel, akik megígérték, hogy a bán támogatni fogják, amiért viszont a radikális szerb jelöltek a kormány jelöljeinek fognak tekinteni.

Kazics zágrábi város tanácsos a horvát kormánytól megbízást kapott a lemondott polgármester helyettesítésére. Erre a megbízásra azért volt szükség, mert **Mondekarv** polgármester helyettes még nem gyógyult föl betegségéből; hosszas „betegségét” Zágrábban **Rauch** kinevezésével és **Amrus** polgármester lemondásával hozták kapcsolatba. Mondekarv Rauch kormányzása alatt nem akarja ellátni a polgármesteri teendőket.

A horvát jogpárt, mely tudvalevőleg a

koalíció legnagyobb pártja, összesen negyven kerületben állított jelöltet. A koalíció ezen pártján kívül a hozzá tartozó pártonkívüliek eddig kilenc kerületben állítottak jelöltek.

A kínai hajók Fiumében.

Tilos kereskedelem

az osztrák Lloyd hajókon.

A fiumei kereskedőknek van egy régi sérelmük, amelynek elhárítására már minden elképzelhető fórumnál kísérleteztek, de mind-ezideig sérelmükre orvoslást nem találtak.

Mi a magunk részéről mindaddig a míg kizárólag csak a fiumei kereskedőknek szűkebb értelemben vett érdekeiről volt szó, ebbe a dologba avatkozni nem akartunk, de mivel az alább szóvá teendő tiltott kereskedelem hovatovább mindinkább nagyobb szabásúvá vált, s így a magyar kereskedelem s ipar érdekeit veszélyeztetve látjuk, kötelességünknek tartjuk a szóban forgó sérelem szellőztetésével ez ellen óvást emelni.

A Kinából és Japánból árukkal visszatérő osztrák Lloyd gőzösökön levő hajóalkalmazottak a jeizett tartományokban, az ottani iparágaknak minden néven nevezendő termékeit, így vázákat, képeket, faragott és fonott butorokat, selyem, batiszt, krepp és egyéb szövet árukat és sok egyéb holmit összevásárolnak s azokkal a fiumei kikötőben való horgonyozásuk idejében valóságos vásárt tartanak.

A hajóalkalmazottak által poton árért összeharcsolt és nagyon sok esetben igen alacsony színvonalon álló ipari termékeket a fiumei és abbáziai közönség — dacára annak, hogy ezt a kétes portékákat túlmagasan fizeti meg abban a hiszemben hogy ritkaságra tesz szert, mohón vásárolja össze, nem is sejtve, hogy sokszor ez a portéka nem is Kinából vagy Japánból, hanem valami osztrák gyárból került a hajóra.

Mi következik ebből? Először az, hogy a fiumei kereskedők, aki kereseti adót, házbért és üzletalkalmazottakat kénytelenek fizetni és a mellett a drága megélhetéssel küzdenek, olyan egészségtelen és jogtalan versengésnek vannak kitéve, amelylyel a küzdelmet fel nem vehetik, mert a hajóalkalmazottak a lot nem fizetnek és semmiféle kiadásuk nincsenek, sőt ezen árukat fuvarmentesen hozzák magukkal. Másodszor az ipari termékeknek külföldről való ilyen beözönlése káros hatással van hazai iparunkra.

Az e tekintetben több oldalról felhangzó panaszok végre arra indítottak bennünket, hogy utána járjunk ennek a dolognak, hogy vajjon minő alapon gyakorolják az említett hajóalkalmazottak ezt a kereskedelmet és amennyiben ez jogtalanságot képez, mi történt annak megszüntetésére nézve?

U'ánjárásunk eredményét a következőkben foglaljuk össze:

Először a fiumei kereskedők és iparosok egyesülete az Osztrák Lloyd hajózási társaság igazgatóságához folyamodott jogorvoslatért és onnan azt az ígéretet kapta, hogy a kérdéses kereskedelmet be fogja tiltani, de a társaság ezt az ígéretet **nem zártotta be.**

Most már kérelmükkel a fiumei m. kir. tengerészeti hatósághoz fordultak, amely ügyüket a kereskedelmi miniszter elé terjesztette. A

miniszter az 1904. évi szeptember 8-án kelt válaszában azt felelte, hogy a Napoleon korabeli tengerészeti codex szerint a *paccottagio* (a hajóalkalmazottak által magukkal hozott árukkal való üzérkedés) a *hajószemélyzet régi kiváltságos jogát képezi*.

A fiumei kereskedelmi és iparkamara most már az ezen végzéssel elégedetlen kereskedőket egyetlen útján, mely évi jelentéseiben, a „Relazione sulla questione della associazione di negozianti ed industriali”-ban évek hosszú során át mindenkor feljajdult a szóban levő sérelem miatt — a közigazgatási bírósághoz való felszólalásra bírta.

Igy hát ez az odiózus ügy most a közigazgatási bíróságnál vár elintézésre. Hisszük, hogy ez a független bíróság meg fogja találni a módot arra, hogy ennek, a magyar kereskedelem és iparra nézve annyira káros visszaélésnek végre-valahára elejét vegye.

Haragos Árpád.

Séta a városban.

Jellouschegg fotográfiája. Ezt a jeles alakot most már ismeri a fiumei magyarság abból a merényletből kifolyólag, amelyet legutóbb a magyar nyelv és államiság ellen intézett, a mikor Somogyi József államvasuti raktárnoknak egy magyar orvos által kiállított magyar bizonyítványát darabokra tépte. Az ok ismeretes és Jellouschegg dr. fölfedezése:

— Fiume non è Ungheria, Fiume è città italiana.

S a latin kultúra jegyében lekutyeremtetette a derék magyar vasutast, aki mitsem vétett a hatóság orvosa ellen s csupán csak az volt a bűne, hogy magyar bizonyítványt mert elébe tenni.

Most azonban újabb adatokkal szolgált nekünk a derék urról a fiumei magyar közönség, amelylyel most már teljes Jellouschegg dr. fotográfiája. Jellouschegg dr.-nak nem ez volt az első merénylete a magyar nyelv ellen. Először egy magyar uriaszonnynak, egy fiumei vasuti tisztviselő feleségének kellett eltérni Jellouschegg dr. válogatlan gorombaságait. Ennek az uriaszonnynak azért vágta a fejébe a vastag gorombaságot a hatóság jeles orvosa — a latin kultúra nevében — mert nem tudott más nyelven mint magyarul és nem tudta másképpen előadni a baját. Egy másik érdekes esetről is van tudomásunk, amikor magyar bizonyítványra volt szüksége egy magyar urnak, mert a fiát honvéd hadapród iskolába akarta adni. Ekkor magyar hatósági bizonyítványra volt szüksége a magyar emberünknek. Tehát elment Jellouschegg dr.-hoz és szépen megkérte, hogy a kiállítási taksa fejében csinálja meg azt a bizonyos orvosi bizonyítványt, amelyben arról léssen szó, hogy Fiumében semmiféle járvány nem dühög (a magyarfalás járványtól eltekintve). S erre Jellouschegg dr. szintén kifakadt, épp oly goromba és sértő modorban, mint legutóbb. S a bizonyítványt természetesen nem adta ki.

Jellouschegg dr. azonban csak a magyar nyelvet s a magyar nemzet fiai gyűlöli. A magyar pénz nagyon jól esik neki, amit az a körülmény is bizonyít, hogy ez az ur a *fiumei pénzügyőrség hivatalos orvosa*. Kérdjük minő joga? Mert minden alkalommal kimutatja a magyar nyelv és a magyar államiság ellen való gyűlöletét?

Mert onnan évenként nem tudjuk hány száz forint fix fizetést huz. És tovább is szöhetjük a kérdéseket. Milyen okból választotta a fiumei pénzügyigazgatóság éppen Jellouschegg drt hivatalos orvosul? Hiszen van Fiumében nem egy magyar orvos, aki készséggel vállalkoznék arra, hogy ezt a hivatást betöltse. A fiumei pénzügyigazgatóságnak ezek után hazafias kötelessége, hogy *nyomban mondja fel Jellouschegg dr.-nak a szolgálatát s nevezzen ki helyébe magyar orvost*, vagy ha éppen ugy tetszik olyan olasz anyanyelvű orvost, aki tud magyarul és nem gyűlöli azokat, akiket gyógyítani kell. Az ilyen gyógykezelésben nem lehet köszönet. Az ellenségünköt az sem lehetetlen, hogy orvosság helyet mérget ad a betegnek.

S miért biznánk éppen Jellouschegg dr.-ban, aki csak olyan olyan ellensége a magyar

embernek, mint Bali Mihály a halálra ítéltnek. A történetek után Jellouschegg dr. nem teheti be a lábát a fiumei pénzügyőri laktanyába, ahol több száz magyar ember szolgál. Ha ezt ő nem tudja belátni, figyelmeztesse erre a fiumei m. kir. pénzügyigazgatóság.

A fiumei magántisztviselők. Sokszor halljuk az olyan vélekedéseket, hogy Fiumében jobb dolguk van az állami tisztviselőknek, mint bárhol az országban. Az ilyen vélekedéseknek mi nem adunk hitelt, már azért sem, mert ezeket mindig csak egyes munkaadóktól halljuk. Ha a magántisztviselők álláspontjával megismerkedünk, nyomban leszűrhetjük az igazságot. A magántisztviselőknek *rosszabb* a sorsuk Fiumében, mint bárhol az országban. Javadalmazás tekintetében sem állanak valami fényesen.

Néhány kivételtől eltekintve a közepesnél nem nagyobb a fizetésük. A munkából ellenben jócskán kijárt neki. Még vasárnapi munkaszünetük sincsen. Drágasági pótlékot csak néhány vállalat ad s az olyan jelentéktelen, hogy nem segít a megélhetési viszonyokon. Pedig Fiume az ország legdrágább városa. A fővárosban is olcsóbban megélhet a magántisztviselő, mint Fiumében. S még nem is kell annyit robotolnia. Itt az ország végpontján a szerencsés autonom uralom a törvényeket nem igen respektálja. Mit neki vasárnapi munkaszünet. Ezzel nem telnek az autonóm zsebek. Így tehát semmi ok nincsen arra, hogy azokat a vállalatokat, amelyek még vasárnap is szípolozzák a szegény magántisztviselő vérért, a törvény erejénél fogva kényszerítsék arra, hogy ne szegjék meg a vasárnapi munkaszünetet. Ez a törvény elég szigorú s a megtartása fölött buzgón őrködnek az országban mindenütt a hatóságok. S jajj annak a cégnek, amelyik megszegi a vasárnapi munkaszünetet. Egy budapesti céget például, amelynek Fiumében a punto francoban van fiókja, egy alkalommal ezerkétszáz korona büntetéssel sújtott a fővárosi rendőrség. S mi történt erre. A főnök ur kiadta a szigorú rendeletet, hogy ne menjen senki sem vasárnap a hivatalba fölérni. Mert nem mindenkor a főnök a hibás. Tudunk rá esetet, amikor egyesek *strebersége* kényszeríti a többi magántisztviselőt arra, hogy bent kuksoljon egész vasárnap a hivatalban.

A fiumei magántisztviselők egyesülete már a polgármesterhez is fordult, hogy büntesse meg azokat a cégeket, amelyek vasárnap is fásarsztják alkalmazottaikat. Beadványukban megítették a följelentést az illető cégek ellen. A dologból azonban semmi sem lett. A podeszta ur nem is válaszolt a beadványra.

Ezek után csak azt ajánlhatjuk a magántisztviselők egyesületének, hogy forduljon emlékirattal az illetékes miniszterhez. Hátha az nem autonomista érzelmű?

UJDONSÁGOK.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület tegnap délután 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen Foretich György városatyja a rendőrség újjászervezése dolgában terjesztett be hosszabb interpellációt, amelyben sürgeti a radikális reformot. Ezután több adminisztratív ügyet tárgyaltak, majd megválasztották az új delegációt, amelynek tagjai a következők lettek: Corossacz Ferenc, Smoquina A. F., Grossich Antal dr., Zanella Rikárd, Branchetta Antal, Luppis A. F., Aellen András dr., Paicurich Mátyás, Mohovich Donát, Minach János, Thierry Henrik, Ossoinack János, Duimich Mátyás, Sirola Alert és Kuscher Ferdinánd.

— **Az új dirigente.** A rappresentanza tegnapi ülésén töltötték be a városi dirigente állást, amely hosszú ideje volt betöltetlen. Az állásra több pályázó jelentkezett, de a jelölt bizottság csak három városi tisztviselőt jelölt Dardi Vazult, Brusaferró drt és Deseppi Róbertet. A rappresentanték szavazatai a következőképpen oszlottak meg:

Dardi	27
Brusaferró dr.	8
Deseppi	3

Eredményképpen az elnök Dardi Vazul

városi tanácsost nevezte ki dirigentének. A kinevezés őszinte örömet kelt mindenütt s különösen a jelölt bizottságot illeti az elismerés, hogy ki tudta választani a pályázók közül a három legérdemesebb férfiut. Dardi kinevezésével reméljük új éra következik a városházán s bizonyosra vesszük, hogy az ő hivataloskodása alatt nem lesz száműzve a magyar szó a városházáról. Ez természetesen csak úgy lehetséges, ha Dardi Vazul is megtanul magyarul.

— **A nyelvkérdés.** A lapunk tegnapi számában megjelent ilyen című cikkünkre Radkovic Ivan dr. fiumei ügyvéd a következőket írja nekünk:

„A *nyelvkérdés* című cikk írója azt állítja, hogy a magyar kormány intézkedésére a tengeremléki rév hivataloknál alkalmazott magyar fölírásokat horvátokkal cserélték föl. Ez nyilván tévedés. Mert a tengeremlék rév hivatalain a fölírások soha sem voltak magyar nyelvűek, hanem *olaszok*. A hivatást képviselők s a nép folytonos nyugtalansága eredményezte nemrég azt, hogy az olasz fölírásokat horvát nyelvűekkel cserélték fel. A rév hivatalok nyele — elég helytelenül — továbbra is az olasz maradt. Pedig ott csakis a horvát nyelv a jogosult s az olasznak semmi keresni valója. A tengerészeti igazgatásunk magyar és horvát. Hogy ez így van, elég, ha arra hivatkozom, hogy a fiumei törvényszéknél a tengerészeti kérdésekben a hivatalos nyelv a horvát. Nos, hát ezen a joga a rév hivatalok hivatalos nyelvének is horvátnak kellene lennie.”

Radkovic dr. fejtegetéseire csak az a megjegyezni való, hogy az olasz nyelvnek a rév hivatalokban való érvényesülése nem jogosult. E helyett — nem mint Radkovic dr. mondja, a horvát, hanem a magyar nyelvet kell hivatalos nyelvvé avatni.

— **Az autonom orvos hazudozásai.** Somogyi József raktárnok Jellouschegg dr-nak egy helyi lapban megjelent nyilatkozatára a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Ha Jellouschegg dr. azt állítja, hogy a magyarul megírt bizonyítványt nem tépte szét, valótlan mond. Én nem politizálni mentem hozzá, hanem azért, hogy a leányom részére szóló bizonyítványt láttamozza. Ő azonban ezt nem tette, hanem a bizonyítványt összetépte s olyan iskolázató dolgokat mondott, amelyek engem egyáltalában nem érdekeltek. Ez egyébiránt Jellouschegg dr.-nak nem az első magyarelles debütje. A magyarság tudni fogja, hogy mi módon torolja meg a magyargyalázó orvos komiszkodásait.

Soraim közlését kérve maradtam a tekintetes Szerkesztőség tisztelője

Somogyi József
máv. raktárnok.

— **Az öngyilkos postatiszt emlékezete.** A fiumei postahivatal tisztikara 50 koronát küldött be hozzánk, hogy azt belátásunk szerint bizonyos célra fordítsuk Mayer Jakab, a minap öngyilkossá lett kartársuk emlékére. Azt hisszük, hogy ezt az adományt nem fordíthatjuk jobb célra, mint az alakítandó nagy magyar társadalmi egyesület javára, amelynek zászlaja alá napról-napra mind sűrűbben sorakozik a magyarság. Mayer Jakab jó magyar ember volt s talán az is volt a hibája. Ez az ötven korona, amelyet a fiumei postahivatal tisztikara juttatott hozzánk az elhunyt emlékére, a társadalmi egyesületnek első alapköve. Reméljük, hogy a magyarság követni fogja ezt a nemes tettet és minden adott alkalommal juttat valamelyes adományt a fiumei magyarság alakulóban levő nagy társadalmi egyesületének. Az ötven koronát az egyesület javára takarékpénztárban helyezük el.

— **Köszönetnyilvánítás.** A máv. altisztikörnek e hó 18-án a Deák szállóban tartott táncvígája ma alkalmával felülfizettek: Nákó Sándor gróf kormányzó 100 k., Padoani Ferenc, Fiumei nyilv. rakt. vállalat 50—50 k., Leitner K. rak. váll. ig., Dr. Vio Ferenc pol-

KALOGÉN
BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

gármester, Simper János 20-20 k., Accurti N., Balpaty Zsigmond, Bartha Antal, Egan Lajos, Eidlitz Hugo, D. A. Klein, Dr. Sachs Henrik, Catti N., Gróhmann Henrik, Curanda Emil, Matersdordorfer Antal, Szentgyörgyi Ferenc, Polgári serfőzde, N. N. 10-10 kor., Szánthó Jakab, Zipsér Alajos 6-6 k., Fodor Armin, Früchtl Éde, Bathara Péter 5-5 k., Hack János, Schwarz és Gerő, Molnár Dávid, Drobác Milca, Kastner Tivadar Veninger Ferenc 4-4 k., Kötay Bálint, Hesz Gyula, Horvát András, Nagy Sándor, Szalay Sándor, Sós Gyula, Péntek József, Zahovath József Vajda János, Gábor Zsigmond, Spitzer N. 2-2 k., Kajdy György, Török Gábor, Varga N., Polgár Samu, Fried József, Friedmann N., Melicher Károly, Sobotka N. 1-1 k. Ezuttal is fogadják leghálásabb köszönetüket nagylelkü adományukért. *Máy. al. isztikör.*

— A „Caronia“ érkezése. A Cunard társaság „Caronia“ gőzöse a délután folyamán kikötőnkbe érkezett. A hajó, mint jeleztük 1420 visszavándorlót hoz Amerikából. A Caronia megtekintésére jegyek az Adria palota portásánál kaphatók. A „Caronia“ gőzöst holnap és holnapután tekintheti meg a közönség.

— Uj fiumeiek. A városi delegáció tegnapi ülésén a következők vezék fel Fiume községi illetőségébe: Reffi Artur iparos és háztulajdonos. Poglianich János városi közrendőr, Benco Ettore droguista, id. Mosettig Ferenc asztalos, Bellia Ernő első gépész az Ungaro-Croatánál és Sirola János asztalos.

— Nagy elite álarcosbál. A Corsia Deák-szálló tulajdonosa kedden, február 11-én szállodája összes fölszíni termeiben egy a a fiumei legelőkelőbb közönségnek szánt elite-álarcosbált rendez, mely az ideai farsangnak egyik kimagasló eseménye lesz. A jegyek ára úgy van megállapítva, hogy az estély csak a legjobb közönségnek legyen hozzáférhető. Családjegy 12 korona, személyjegy 5 korona. Jegyek elővetelben a Hromatka-féle könyvkereskedésben kaphatók. Az álarcosbál estéjén a terem előtt nincs jegyárúsítás.

— Bonboniere Mőve címen pompásan berendezett mulató nyílt meg a napokban Abbáziában a Bristol szálló előkelő souterrain helyiségében. Igazgatója és tulajdonosa magyar ember, Kováts-Brun abbáziai penzió tulajdonosa. A műsoron csakis elsőrendű számok szerepelnek. Vasárnapokon délután is van előadás leszállított helyarákkal. Holnap vasárnap e hó 26-án az esti előadás befejeztével pontban éjfélkor a magyar horvát teng. rhajózási részvénytársaság egy külön hajója indul a fiumei vendégekkel Abbáziából Fiuméba.

— Mozgófényképek. Az „Edison“ mozgófényképszínház legújabb műsora: Az el-sülyedt Cristóbal Colón páncéloshajó kieme-lése a spanyol amerikai háború után. — Részlet az „I puritani“ operából grammofoon- és zenekari kísérettel. — A dinamitardok. — El-viszi-e majd?

TÁVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 24. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Az ülés megnyitása után bemutatja Botzenhardt óbudai képviselő megbízó levelét.

Ezután áttérnek a napirendre és harmadszori olvasásban is elfogadják az ujonctörvényjavaslatot.

Majd az erdőlérszi tagosításról szóló törvényjavaslat tárgyalják.

Bertan Endre nem fogadja el a javaslatot.

Bene István több módosítást ajánl.

Vlád Aurél nemzetiségi azt mondja, hogy az egyetlen mód a megoldásra, ha hozzáértő bírák végzik a tagosítást — bár úgy mond — a bírákról szomorú tapasztalatai vannak. Az elnök figyelmezteti a szónokot, hogy tartózkodjék az ilyen kijelentésektől. Vlád nem fogadja el a javaslatot.

Issekutz elfogadja a javaslatot.

Nagy György a javaslat ellen beszél.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Becsey Károly a magyar iparnak a haditengerészettel való mellőzése dolgában interpellál kereskedelmi miniszternél, aki nem válaszol.

Ez el az ülés véget ért.

Az ügyvédi tanács megalakulása.

BUDAPEST, jan. 25. Bernáth Géza kuriai alelnök vezetésével megalakult a legújabb igazságügyi törvény értelmében az ügy-

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

védi tanács, amely az ügyvédek fegyelmi ügyében fog ítélni. A tanácsnak a kuri u bírákon kívül tizenkét vidéki ügyvéd is tagja lesz.

Elhunyt államtitkár.

BUDAPEST, jan. 25. Balogh Vilmos földművelésügyi államtitkár rövid influenza betegség után ma Budapesten elhunyt.

Hegycsuszamlás Olaszországban.

BUDAPEST, jan. 25. Bergamo közelében hegycsuszamlás volt, amelynél tizenegy ember életét veszítette. Eddig hat holtat huztak ki a romok alól.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolkórban szenvedő gyermeküknek adják.

Scott-féle Emulsio

feltűnő gyorsan izmosítja a gyermeket, erősíti a csontokat és elősegíti fejlődésüket. Ez a rendkívüli hatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkotórészeket, tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztí.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjéset — a halaszt — mindig figyeltemo venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér. Kapható a g ögyszertárakban.

Felelős szerkesztő: Korosmaros Nandor. Szerk. szto és lapigazgató: Murai Jenő.

Grand 6 Prix

Vigyázat a ved-jegyre.

- Dr. Ángyán, Dr. Elicher, Dr. Herzel, Dr. Ketty
- Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ébel,
- Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti abbáziai, Dr. Ebers, Dr. Coltell, cirkevnicai,
- Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok mas jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyjű

Dupla malátasört

malátasört

a kőbányai Polgári serfőzö r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

a „GOLIÁT“ malátasör

10 fillérrel olcsobb.

Árusítják Fiumében:

- Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicoló via Governo, Gambinus Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deak, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schittar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fogyasztási szövetkezet Iunto Franco.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban. Ruhák mértékre is készítettnek

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzapanok, az összes ásv ivvizek, toalettétkkek és szépitőszerek, b. stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Hezdete 9 órakor.

Használt és uj

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu uj és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Tévedés az,

ha bárki, akár reklám céljából akár más szándékkal azt állítja, hogy jobb magyar ételeket, vagy jobb magyar borokkal szolgál, mint az egyedüli, jó hírnevű

MAGYAR VENDÉGLŐ

magyar otthon

„Riva Szapary“, az Adria palota mellett. Az előkelő magyarság találkozó helye.

Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Első fiumei magyar uri és női borbély és fodrász terem az Adria palotában.

különbejáratu női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindennemű divatos fésülést és hajmunkát, manikure és pedikure munkát az üzletben és házhöz járva jutányos áron.

Egy hajmosas 2 kor.

A hölgyközönséghez!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a Via Andrassy 30. sz. alatt levő Bagári és Lukács-féle női szabó üzletet átvettem. Minden igénynek megfelelő angol valamint francia női ruhát jól, gyorsan és a legszolidabb árak mellett készítek.

Kégyes pártfogást kérve divattermem iránt maradjak

mely tisztelettel VERMES E.

Magyar mézárós! **Vásár csarnok 24-26 sz.!**

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásár-csarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mézárszéket

nyitottam.

Marha- borju- és -sertéshúst és mindenféle husneműt kifogástalan minőségben és mindenkor friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglősi kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás! **Jutányos árak!**

Vendéglősöknek arkedvezmény.
Házhoz szállítás kívánátra!

LEDERER

Pensió és Szálloda ABBAZIÁBAN.

Magyarok kedvenc otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vizvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás. Jutányos árak.

Bonbonnière Móve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-előadások kizárólag elsőrendű művészi erők felléptetével.

Kitűnő szellőztetés.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és- Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak. **Pontos kiszolgálás.**

Tulajdonos: **CRNKOVIC JÓZSEF.**

A fiumei közönség és az idegenek figyelmébe!

A legelső rendű uri és női divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

1200 darab

uri női és gyermek **TÉLI TRIKÓT**

tekintettel a téli szezon előrehaladására bámulatos olcsón ad el a

NEW-YORK

áruház

FIUME. Via Andrássy I. sz.

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.
Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek konyhaedényekben.

OH JAJ! **Egger mellpasztillái** ELJEN!

Köhögés, rekedtség és elnyelés ellen gyors és biztos hatásúak

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és széküldési raktár: **„NADOR” gyógyszertár** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillájai csakhamar meggyógyították

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Babic Hinko, Mizzan Adorján, Prodán János, Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

A **„De la Ville“** kávéházban

ma és minden este **BARCA JENŐ**

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.